

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. kesäkuuta 2022
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0195(COD)

10607/22
ADD 2

ENV 656
CODEC 1007
IA 104
CLIMA 317

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	23. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	SWD(2022) 168 final
Asia:	KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA Oheisasiakirja Ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi luonnon ennallistamisesta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2022) 168 final.

Liite: SWD(2022) 168 final

Bryssel 22.6.2022
SWD(2022) 168 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA
TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTENARVIOINNISTA

[...]

Oheisasiakirja

Ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi
luonnon ennallistamisesta

{COM(2022) 304 final} - {SEC(2022) 256 final} - {SWD(2022) 167 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä (enintään 2 sivua)
Luonnon ennallistamista koskevan lain vaikutusten arviointi
A. Toimenpiteen tarve
Mikä on ongelma ja miksi se on ongelma EU:n tasolla?
Yleisenä ongelmana on, että luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja ekosysteemien tilan heikkeneminen jatkuvat hälyttävällä vauhdilla. Kuten Euroopan vihreän kehityksen ohjelmassa todettiin, kyseessä on yksi suurimmista EU:hun kohdistuvista uhkista seuraavina vuosikymmeninä, koska yhteiskuntamme ja taloutemme ovat erittäin riippuvaisia hyödyistä, joita terveet ekosysteemit tarjoavat. Geopoliittinen kehitys Euroopassa on korostanut tarvetta turvata elintarvikejärjestelmien turvallisuus ja häiriönsietokyky. Lisäksi ilmastonmuutos ja luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ovat merkittäviä pitkän aikavälin uhkia maatalouden tuottavuudelle. Luonnon ennallistaminen toimii tietynlaisena vakuutuksena, jolla varmistetaan EU:n pitkän aikavälin kestävyys ja häiriönsietokyky talouden eri aloilla. Ekosysteemien ennallistaminen kaikkialla EU:ssa on kuitenkin tähän mennessä ollut hyvin riittämätöntä näihin haasteisiin vastaamiseksi, ja ekosysteemit heikkenevät edelleen. Vaikka useilla erityisillä politiikoilla edistetään ekosysteemien ennallistamista, tähän liittyy monia puutteita: voimassa olevasta lainsäädännöstä, kuten luontotyyppidirektiivistä, puuttuu spesifisiä tavoitteita, lainsäädäntö ei kata kattavasti useita ekosysteemejä (kuten metsiä ja maatalouden ekosysteemejä) ja aiemmin asetetut vapaaehtoiset tavoitteet ovat tehottomia. Kaiken kaikkiaan tähänastisilla toimilla ei ole saatu aikaan riittävää ennallistamista tarvittavassa laajuudessa ja tarvittavalla tasolla.
Mitä on tarkoitus saada aikaan?
Erityistavoitteena on ennallistaa huonontuneita ekosysteemejä kaikkialla EU:ssa (esim. kosteikot, metsät, meret, maatalouden ekosysteemit, joet ja järvet sekä tulva-alueet) ja erityisesti sellaisia ekosysteemejä, joilla on parhaat mahdollisuudet ottaa talteen ja varastoida hiiltä sekä ehkäistä ja vähentää luonnonkatastrofien vaikutuksia. Tämän pitäisi auttaa varmistamaan, että EU:n luonnon monimuotoisuus elpyy vuoteen 2030 mennessä ja että ennallistamistoimia toteutetaan kaikissa EU:n ekosysteemeissä, jotka tarvitsevat ennallistamista vuoteen 2050 mennessä. Vastuu tavoitteen saavuttamisesta on EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla. Toiminnalliset tavoitteet ovat seuraavat: a) asetetaan oikeudellisesti sitovia tavoitteita ekosysteemien ennallistamiseksi ja niiden pitämiseksi hyvässä tilassa; tarkoitus on täydentää olemassa olevia oikeudellisia välineitä; ja b) luodaan toimiva täytäntöönpanokehys, jossa jäsenvaltiot laativat kansallisia ennallistamissuunnitelmia, joissa esitetään se, miten tavoitteet saavutetaan ja miten ekosysteemien tilaa arvioidaan. Lisäksi käsitellään ennallistamisen suunnittelua ja rahoitusta. Komissio tarkastelee suunnitelmia ja arvioi edistymistä säännöllisesti.
Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla (toissijaisuusperiaate)?
EU:n tasolla saadaan lisäarvoa, koska ekosysteemien tilan heikkeneminen on luonteeltaan rajat ylittävää. EU:n nykyisen lainsäädännön pohjalta tarvitaan koordinoituja ja johdonmukaisia toimia, jotta voidaan saavuttaa merkittävä ennallistamisaste ja antaa tarvittava uskottavuus johtajuuteen maailmanlaajuisesti.
B. Ratkaisut
Mitkä ovat vaihtoehdot tavoitteiden saavuttamiseksi? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Jos ei, miksi?
Vaihtoehto 1: Perusskenaariossa oletetaan, että vuoteen 2030 ulottuva EU:n biodiversiteettistrategia ja muut asiaankuuluvat EU:n ja kansalliset politiikat pannaan täytäntöön ilman, että asetetaan oikeudellisesti sitovia ennallistamistavoitteita. Vaihtoehto 2: yleinen oikeudellisesti sitova tavoite ekosysteemien ennallistamiseksi vuoteen 2050 mennessä. Vaihtoehto 3: useita ekosysteemi-kohtaisia oikeudellisesti sitovia tavoitteita ja velvoitteita, joiden avulla pyritään ennallistamaan monenlaisia ekosysteemejä vuoteen 2030, 2040 ja 2050 mennessä (esim. kosteikot, metsät, meret, maatalouden ekosysteemit, joet ja järvet sekä tulva-alueiden luontotyypit). Myöhemmissä vaiheissa voidaan asettaa lisätavoitteita ekosysteemeille, joista ei ole vielä saatavilla riittävästi tietoa, EU:n laajuisten menetelmien perusteella. Vaihtoehto 4: vaihtoehtojen 2 ja 3 yhdistelmä: yleinen tavoite, jolla edistetään

ennallistamista yleisesti, ja tätä tuetaan oikeudellisesti sitovilla ekosysteemikohtaisilla tavoitteilla. Tätä pidetään parhaana vaihtoehtona.
Mitkä ovat sidosryhmien näkemykset? Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?
Sidosryhmät katsovat, että ennallistamisen osalta on tehtävä aiempaa paljon enemmän ja se on tehtävä oikeudelliselta pohjalta. Tätä tukevat useat näkemykset kokonaisvaltaisesta tavoitteesta sekä ekosysteemikohtaisista tavoitteista. Jotkin sidosryhmät, kuten ne, joiden päivittäinen työ liittyy luonnonvaroihin ja luontotyyppeihin (erityisesti metsänhoitajat ja jotkin maankäyttäjät), kyseenalaistavat lisälainsäädännön tuoman lisäarvon.
C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?
Parhaaksi arvioidusta vaihtoehdosta 4 saadaan monenlaisia hyötyjä. Ensinnäkin se parantaa merkittävästi luonnon monimuotoisuuden tilaa ja ekosysteemien terveyttä kaikkialla. Vaiheittainen lähestymistapa tuo myönteisiä tuloksia nopeasti, ja laaja kattavuus varmistetaan myös pidemmällä aikavälillä. Ekosysteemien terveyden parantuminen lisää myös merkittävästi niiden kykyä tuottaa useita etuja, kuten ilmastonmuutoksen hillitseminen, katastrofien ehkäiseminen ja vähentäminen, veden laadun parantaminen, puhtaampi ilma, terveellisempi maaperä ja yleinen hyvinvointi. Arviointi osoittaa, että hyödyt ovat selvästi kustannuksia suuremmat . EU:n turvemaiden, suoalueiden, metsien, nummien ja pensaikkojen, niittyjen, jokien, järvien ja alluviaalisten sekä rannikoiden kosteikkojen luontotyyppien ennallistamisen hyötyjen voidaan arvioida olevan yhteensä noin 1 860 miljardia euroa (kustannuksiksi arvioidaan noin 154 miljardia euroa). Merkittäviä hyötyjä arvioidaan saatavan myös muille ekosysteemityypeille, kuten meri- ja kaupunkiympäristöille sekä pölyttäjäkantojen ennallistamiselle.
Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?
Tärkeimmät kustannukset aiheutuvat ekosysteemien ennallistamisesta ja ylläpidosta. Joitakin kustannuksia voi aiheutua tulonmenetyksistä, joita tietyille väestöryhmille, kuten viljelijöille, metsänomistajille tai kalastajille, voi aiheutua siirryttäessä kestävämpiin käytäntöihin. Näitä kustannuksia voitaisiin kattaa osittain tai kokonaan EU:n ja muista lähteistä saatavalla rahoituksella. Parhaaksi arvioitu vaihtoehto aiheuttaa myös hallinnollisia kustannuksia, jotka johtuvat yhteisten seurantajärjestelmien kehittämisestä, kansallisten ennallistamissuunnitelmien laatimisesta ja täytäntöönpanosta sekä edistymisen seurannasta. Kustannuksia aiheutuisi sekä jäsenvaltioiden että EU:n tasolla.
Mitkä ovat vaikutukset pk-yrityksiin ja kilpailukykyyn?
Parhaaksi arvioidulla vaihtoehdolla on erityisesti pitkällä aikavälillä myönteisiä vaikutuksia yrityksiin, jotka ovat suoraan riippuvaisia terveistä ekosysteemeistä (vähemmän tulvia, kuivuutta, parempaa veden laatua ja määrää, ennallistamistoimiin osallistuvia pk-yrityksiä) sekä matkailualaan. Viljelijöille, metsänhoitajille ja kalastajille odotetaan aiheutuvan jonkin verran kustannuksia, kun muutetaan maanhoitoa, vähennetään kalastusta tai mukautetaan sitä uusiin käytäntöihin.
Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?
Kustannuksia aiheutuu aktiivisten ennallistamistoimien toteuttamisesta sekä maan ostamisesta, maanomistajien, maankäyttäjien tai kalastajien lisäkustannusten ja tulonmenetysten korvaamisesta sekä jäsenvaltioiden hallinnollisista kustannuksista, jotka liittyvät kansallisten ennallistamissuunnitelmien laatimiseen ja täytäntöönpanoon. Merkittävä osa monivuotisesta rahoituskehiksestä luonnon monimuotoisuuteen vuoteen 2026 mennessä varatusta 10 prosentista voidaan käyttää jäsenvaltioiden tukemiseen.
Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?
EU toimisi esimerkkinä luonnon monimuotoisuutta koskevissa kansainvälisissä neuvotteluissa, esimerkiksi biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen yhteydessä. Yksinkertaistamisen etuja saadaan yhteisten

seurantamenetelmien kehittämisestä ja tietojen mahdollisesta uudelleenkäytöstä muissa EU:n ekosysteemien seurantaympäristöissä. Luonnon ennallistamista koskeva laki on myös keskeisessä asemassa pyrittäessä toteuttamaan Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, mukaan lukien ilmastolain tavoitteet, vuoden 2030 ilmastotavoitteet ja EU:n sopeutumisstrategia.

Suhteellisuusperiaate

Laki, jolla on yleinen ennallistamistavoite ja joukko erityistavoitteita, jotka kattavat laajan joukon ekosysteemejä, on oikeassa suhteessa saavutettavien tavoitteiden laajuuteen.

D. Seuranta

Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?

Säädöksen arvioidaan tulevan voimaan vuonna 2023 ja sitä tarkasteltaisiin uudelleen vuoteen 2035 mennessä. Tarkistuksiin voitaisiin sisällyttää lisätavoitteita aina, kun saatavilla on riittävästi tietoa ja tietämystä. Komissio arvioi sitä, miten tavoitteiden saavuttamisessa on edistytty, jäsenvaltioiden säännöllisesti toimittamien tietojen perusteella.